

RC-0170

Second Year B. A. Examination

April / May - 2010

Political Science : Paper - V

(Indian Political Thought)

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના :

(૧)

નીચે દર્શાવેલ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fillup strictly the details of signs on your answer book.

Name of the Examination :
S. Y. B. A.

Name of the Subject :
Political Science - 5

Subject Code No. : 0 1 7 0 Section No. (1, 2,.....): Nil

Seat No. :
[ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ]

Student's Signature

(૨) પ્રશ્ન નં.૧ ફરજિયાત છે.

(૩) બધા પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.

૧ નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર આપો :

- (૧) કૌટિલ્યના અર્થશાસ્ત્રને ભારતીય રાજનીતિશાસ્ત્રની આધારશીલા શા માટે ગણવામાં આવે છે ?
- (૨) સ્વામી વિવેકાનંદને પ્રખર રાષ્ટ્રવાદી શા માટે ગણવામાં આવે છે ?
- (૩) ગોખલે બ્રિટીશ શાસનને વરદાનરૂપ શા માટે ગણાવે છે ?
- (૪) બહિષ્કાર આંદોલન પાછળ ટિળકનો કયો આશય રહેલો હતો ?
- (૫) પંડિત જવાહરલાલના મતે પંચશીલના સિદ્ધાંતો કયા કયા હતા ?
- (૬) જયપ્રકાશ નારાયણના મતે સમાજવાદ અને સર્વોદયમાં શું અંતર જોવા મળે છે ?
- (૭) આચાર્ય નરેન્દ્ર દવેના રાજકીય ચિંતનમાં કઈ કઈ બાબતો જોવા મળે છે ?

૨ પ્રાચીન ભારતીય રાજકીય ચિંતનનો વિકાસ વર્ણવો.

અથવા

૨ 'સ્વામી દયાનંદ સરસ્વતી અને ભારતીય રાષ્ટ્રવાદ' એ વિષય પરત્વે સંક્ષિપ્ત નિબંધ લખો.

૩ મો.ક. ગાંધીના મુખ્ય રાજકીય, આર્થિક અને સામાજિક વિચારો વર્ણવો.

અથવા

૩ સરદાર વલ્લભભાઈ પટેલનું 'દેશી રજવાડાં (રાજ્યો)ઓની ભારતમાં વિલનીકરણની પ્રક્રિયા'માં પ્રદાન વર્ણવો.

૪ માનવેન્દ્રનાથ રોયના 'નવમાનવવાદ' સિદ્ધાંતનું મૂલ્યાંકન કરો.

અથવા

૪ ડો. બી.આર. આંબેડકરના મુખ્ય સામાજિક અને આર્થિક વિચારોનું વિવેચન કરો.

૫ ટૂંકનોંધ લખો : (ગમે તે બે)

(૧) કૌટિલ્યની ન્યાયવ્યવસ્થા

(૨) મહર્ષિ અરવિંદનું રાજકીય ચિંતન

(૩) વિનોબા ભાવેનો ગ્રામસ્વરાજનો ખ્યાલ

(૪) જયપ્રકાશ નારાયણના 'સમગ્ર (સંપૂર્ણ) ક્રાંતિ' સંબંધી વિચારો.

ENGLISH VERSION

Instructions : (1) As per the instruction no. 1 of page no. 1.
(2) Question No. 1 is **compulsory**.
(3) All questions have **equal** marks.

1 Answer the following questions in short :

- (i) Why is Kautilya's 'Artha Shastra' considered to be the foundation stone of Indian Polity?
- (ii) Why is Swami Vivekanand considered to be the staunch (famous) Nationalist?
- (iii) Why does Gokhale consider British rule a blessing?
- (iv) What was Tilak's Aim Behind Boycott movement?
- (v) Which were the principles of panchsheel according to Pandit Jawaharlal Nehru?
- (vi) In the opinion of Jay Prakash Narayan, what is the difference between socialism and sarvodaya?
- (vii) Which various factors are mentioned in political thought of Acharya Narendra Dev?

2 Describe the development of Ancient Indian Political thought.

OR

2 Write a brief essay on 'Swami Dayanand Saraswati and Indian Nationalism'.

3 Describe the main political, economical and social ideas of M.K. Gandhi.

OR

3 Describe the contribution of Sardar Vallabhbhai Patel in process of princely states' merger in India.

4 Evaluate the theory of 'New Humanism' of Manvendranath Roy.

OR

4 Criticise the main social and economical ideas of Dr. B.R. Ambedkar.

5 Write short notes : (any **two**)

(a) Kautilya's Judicial system

(b) Political thought of Maharshi Aurobindo

(c) Vinoba Bhave's concept of Gram-Swaraj

(d) Jay Prakash Narayan's conception on 'Total Revolution'.
